

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 25 marca 2025 r.

znak sprawy: DZF-XIII.054.1.2025.FM

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację numer 8187 Pana Posła Kamila Wnuka oraz grupy Posłów w sprawie dofinansowań do budowy dźwigów osobowych w budynkach wielorodzinnych.

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację przedstawiam informacje w zakresie właściwości Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wraz z informacjami przekazanymi z Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Ad 1.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) nie posiada wiedzy w zakresie tego pytania.

Ad 2.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej jest dysponentem państwowego funduszu celowego – Funduszu Dostępności i przekazuje środki tego funduszu do Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) do wysokości limitu określonego w rocznym planie finansowym funduszu. Źródła przychodu Funduszu zostały określone w art. 36 ustawy z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Pragnę zapewnić, że od początku istnienia tego instrumentu, MFiPR dokłada wszelkich starań, by udzielane wsparcie było adekwatne do występujących w tym zakresie potrzeb, istniejącego popytu i jednocześnie możliwości finansowych Funduszu. Służą temu m.in. działania polegające na modyfikacji parametrów strategii inwestycyjnej Funduszu, opracowanej przez BGK. W pierwszych latach od ustanowienia Funduszu Dostępności, w związku z mniejszą popularnością tego instrumentu finansowego, środki zaspokajały wszystkie potrzeby zgłaszane przez pożyczkobiorców.

Jednak od 2024 r. zainteresowanie pożyczkami udzielanymi z Funduszu wzrosło na tyle istotnie, że zapotrzebowanie przewyższa środki dostępne w trakcie roku budżetowego. Biorąc pod uwagę fakt, że obecnie środki Funduszu Dostępności nie pozwalają na zaspokojenie w pełni potrzeb związanych z dostępnością architektoniczną, maksymalna kwota wsparcia pożyczki musi być pochodną konieczności zapewnienia dostępu do preferencyjnych pożyczek jak największej liczbie podmiotów (w tym wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych), oraz środków dostępnych w Funduszu Dostępności w trakcie całego roku budżetowego. Obecnie maksymalna kwota wsparcia dla jednego pożyczkobiorcy w trakcie 24 miesięcy wynosi zatem 5 mln. zł.

Podobnie maksymalna kwota umorzenia, przy obecnych możliwościach finansowych Funduszu, musi odzwierciedlać priorytet dla zwiększania dostępności architektonicznej budynków mieszkalnych dotychczas pozbawionych usprawnień dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dlatego możliwość umorzenia części kapitału pożyczki do 50% kwoty kosztów dla wielorodzinnych budynków mieszkaniowych istnieje jedynie w przypadku montażu m.in. dźwigów osobowych w budynkach, w których takie usprawnienie nie funkcjonowało do tej pory.

Podsumowując, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej na bieżąco analizuje stan i zapotrzebowanie na środki Funduszu Dostępności, dostosowując we współpracy z BGK warunki udzielania pożyczek do możliwości w danym roku budżetowym. Jednocześnie MFiPR analizuje możliwości zwiększenia w kolejnych latach środków Funduszu Dostępności na poprawę dostępności budynków m.in. poprzez poszukiwanie dodatkowych źródeł przychodów dla FD. W przypadku, gdy środki Funduszu Dostępności zostaną zwiększone w kolejnych latach, Ministerstwo podda ponownej analizie obecnie obowiązującą maksymalną kwotę wsparcia oraz maksymalną kwotę umorzenia kapitału pożyczki.

Ad 3.

Z dostępnych danych, w tym m.in. Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego oraz Urzędu Dozoru Technicznego wynika, że obecnie w Polsce jest ok. 130 tys. wind osobowych w budynkach wielokondygnacyjnych, z czego ok. 40 tys. z nich nie spełnia wymogów dostępności i powinna zostać poddana wymianie. Ponadto szacuje się, że potrzeba kolejnych ok. 25 tys. nowych wind w budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego, w których nie ma ich zainstalowanych w ogóle (brak takiego obowiązku prawnego w budynkach do 4 kondygnacji). Ponieważ większość istniejących w Polsce budynków została wybudowana przed 1990 r., w tym większość budynków wielorodzinnych i zamieszkania zbiorowego pochodzi sprzed 1970 r. (zgodnie z Krajowym Planem Renowacji Budynków) – skala problemu braku dostępności budynków budownictwa wielorodzinnego jest z pewnością duża.

Ad 4.

Aktualnie w Ministerstwie Rozwoju i Technologii trwają prace nad wydaniem nowego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych dla budynków, którego celem będzie m.in. wprowadzenie regulacji mających na celu

zwiększenie dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami. W przedmiotowym rozporządzeniu planuje się wprowadzenie przepisów zgodnie z którymi budynki użyteczności publicznej oraz zamieszkania zbiorowego posiadające co najmniej 2 kondygnacje należy wyposażyć w dźwig osobowy lub osobowo-towarowy. Tożsamą regulację planuje się wprowadzić w odniesieniu do budynków mieszkalnych wielorodzinnych posiadających co najmniej 3 kondygnacje (budynki mieszkalne wielorodzinne dwukondygnacyjne będą musiały posiadać trwale zainstalowane urządzenie podnoszące). Zaznaczyć jednak należy, że przepisy tego rozporządzenia będą miały, tak jak dotychczas, zastosowanie w przypadku, budowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania budynków. Projekt rozporządzenia WT, po jego opracowaniu, będzie przedmiotem uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych. Na tym etapie będzie możliwe zgłaszanie uwag i sugestii do brzmienia przepisów w nim zawartych. Informacja o rozpoczęciu tego etapu oraz aktualne brzmienie projektu rozporządzenia opublikowane zostanie na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji.

Ad 5.

Kwestie mieszkalnictwa zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 o działach administracji rządowej pozostają w kompetencji Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Z informacji przekazanej przez MRiT wynika, że do przedsięwzięć mieszkaniowych realizowanych z wykorzystaniem finansowego wsparcia w ramach programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego, udzielanego na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz.U. z 2024 r., poz. 304), zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 4 marca 2019 r. w sprawie standardów dotyczących przestrzennego kształtowania budynku i jego otoczenia, technologii wykonania i wyposażenia technicznego budynku oraz lokalizacji przedsięwzięć realizowanych z wykorzystaniem finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat (Dz.U. z 2019 r., poz. 457, dalej: rozporządzenie w sprawie standardów). W przypadku przedsięwzięć polegających na budowie budynku mieszkalnego w myśl pkt 5-9 załącznika do tego rozporządzenia stosuje się odpowiednie standardy dostępności w tym np. obligatoryjnie montowane są dźwigi osobowe spełniające kryteria dostępności, w przypadku przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku mieszkalnego posiadającego trzy lub więcej kondygnacji naziemnych (o 1 mniej niż w przypadku standardowych budynków).

Jednocześnie informuję, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej od 2018 r. podejmuje liczne działania mające na celu zwiększenie zapewnienia dostępności w wielu dziedzinach m.in. architekturze właśnie z uwagi na zachodzące zmiany w demografii naszego kraju. Działania w tym obszarze są prowadzone w ramach programu rządowego wspierającego dostępność i sprawozdawane co roku. Sprawozdania te są dostępne na stronie internetowej ([link do strony](#)). Efektem tych działań, oprócz uruchomienia Funduszu Dostępności są również zmiany wprowadzone w przepisach ustawy z dnia 7 lipca

1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pb”. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Pb, obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając m.in.: niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), w tym osoby starsze.

Dodać należy, że dzięki wprowadzonym w 2019 r. zmianom, ustawa Pb nie dopuszcza odstępstw od przepisów techniczno-budowlanych, które mogą spowodować ograniczenia dostępności dla osób niepełnosprawnych w stosunku do obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego (art. 9 ust. 1 ustawy Pb). Kolejnym efektem działań Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej związanych z koordynacją i upowszechnianiem idei dostępności jest wprowadzenie dofinansowania ze strony Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do możliwości zamiany mieszkania na bardziej dostępne, jeśli obecnie zajmowane nie ma możliwości bycia dostosowanym do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Taki rodzaj wsparcia przewidziano w Programie „Dostępne mieszkanie”, będącym częścią pakietu „Samodzielność–Aktywność–Mobilność!” (S-A-M). Dzięki dofinansowaniu można uzyskać dopłatę do różnicy między ceną mieszkania nabywanego, wolnego od barier architektonicznych, a ceną sprzedawanego lokalu, który nie spełnia kryteriów dostępności. Wysokość wsparcia zależy od lokalizacji nowego mieszkania, a nabór wniosków trwa do 31 grudnia 2025 r. Więcej informacji i programie dostępnych jest na stronie PFRON ([link do strony](#)).

Inicjatywy te wpisują się w systemowe działania na rzecz poprawy dostępności infrastruktury mieszkaniowej, tak aby odpowiadała na potrzeby starzejącego się społeczeństwa oraz osób z niepełnosprawnościami.

Z poważaniem

z up. Ministra

Monika Sikora

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Rozwoju i Technologii